

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U102023

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ по ДНУ № 235-с від 07.03.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Добрушина Марія Юріївна

2. Mariia Y. Dobrushyna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8799-990X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 15-02-2024

Спеціальність за освітою: Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)

Місце роботи здобувача: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.051.059 ID

Добрушина М.Ю.

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21.51, 16.41.21

Тема дисертації:

1. Номінативний простір концепту LANGUAGE POLICY: лінгвокогнітивний та лінгводискурсивний аспекти.
2. Nominative space of the concept LANGUAGE POLICY: linguocognitive and linguodiscursive aspects.

Реферат:

1. У дисертації досліджено лінгвокогнітивні та лінгводискурсивні особливості номінативного простору концепту LANGUAGE POLICY, встановлено лексико-семантичні варіанти номінанта language policy концепту LANGUAGE POLICY, побудовано польову структуру концепту, проведено асоціативний експеримент та проаналізовано корпусні дані на матеріалі англійської мови. Наукова новизна розвідки полягає в тому, що на основі лінгвокогнітивного та лінгводискурсивного аналізів уперше розглянуто явище language policy як концепту LANGUAGE POLICY. За результатами дослідження вперше : порівняні явища номінативного простору та номінативного поля в межах лінгвокогнітивного студіювання концепту LANGUAGE POLICY; встановлено спільне та відмінне між явищами номінативного простору та номінативного поля, обґрунтована доцільність уживання цих двох явищ як синонімів у межах дослідження концепту LANGUAGE POLICY;

увиразнено галузь дослідження концепту LANGUAGE POLICY в лінгвістичному спрямуванні, зокрема через встановлення лексико-семантичної варіативності номінанта концепту LANGUAGE POLICY в лінгводискурсивному аспекті; з'ясовано засоби вербалізації концепту LANGUAGE POLICY на матеріалі асоціативного експерименту в мультикультурному аспекті; проведено корпусний аналіз для встановлення вербалізаторів досліджуваного концепту в лінгвістичному напрямі; проаналізовано ступінь відповідності визначень, згенерованих за допомогою штучного інтелекту за інструментарієм чат-боту ChatGPT. Дослідження буде корисним для мовознавців, когнітивістів, а також для широкого кола викладачів та здобувачів вищої освіти філологічних спеціальностей.

2. The dissertation provides profound research of the nominative space of the concept LANGUAGE POLICY. The lexical-and-semantic variants of the key verbalizer language policy of the concept LANGUAGE POLICY have been established, Besides, the field structure of the concept has been constructed, an associative experiment has been conducted, and corpus data have been analyzed. The scientific novelty of the research is that the phenomenon of language policy as a concept has been considered for the first time on the basis of linguocognitive and linguodiscursive approaches. According to the results of the study, for the first time there has been: compared the phenomena of nominative space and nominative field within the framework of linguocognitive research; established the similarities and differences between the phenomena of nominative space and nominative field, justifying the expediency of using these two phenomena as synonyms within the framework of the study of the concept LANGUAGE POLICY; expanded the area of research of the concept LANGUAGE POLICY in the linguistic direction, namely the establishment of the lexical-and-semantic variability of the nominative unit of the concept LANGUAGE POLICY in the linguistic-discursive aspect; clarified the means of verbalization of the Concept LANGUAGE POLICY on the material of the linguistic experiment; carried out a corpus analysis in order to establish verbalizers of the researched concept under study; analyzed the degree of conformity of the definitions generated with the help of artificial intelligence based on the toolkit of the ChatGPT chatbot. The research will be useful for linguists, cognitivists, as well as for a wide range of teachers and students of philological specialties.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Anisimova A., Dobrushyna M. Diversity in verbalization of the concept UNIVERSITY in the English educational discourse. *Англістика та американістика*. Д. : ЛІПА, 2019. (16), С. 27-34. <https://doi.org/10.15421/381902>
- 2. Dobrushyna M. The Semantic Structure of the Nominative Field of the Concept Language Policy. *Англістика та американістика*. Д. : ЛІПА, 2020. (17). С. 22-29. <https://doi.org/10.15421/382003>
- 3. Добрушина М. Ю. Лексико-семантична варіативність номінанта концепту LANGUAGE POLICY в лінгводискурсивному аспекті. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Вип. 47, том 1, 2022. С. 173-180. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/47-1-26>
- 4. Анісімова А. І., Сафонова Н. А., Добрушина М. Ю. Асоціативне поле концепту МОВНА ПОЛІТИКА. *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 21. Т.1. 2022. С. 102-107. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.21.1.18>

- 5. Добрушина М. Ю. Номінативне поле та номінативний простір концепту LANGUAGE POLICY: теоретичний аспект. Мова. Література. Фольклор. Запоріжжя, №2, 2022. С. 16-22.
<https://doi.org/10.26661/2414-9594-2022-2-2>
- 6. Anisimova A., Safonova N., Dobrushyna M., Lysenko N., Bezrodnykh I. Corpus and Experimental Methods as the Components of the Cognitive Research of the Concept Language Policy. *Studies in Media and Communication*, 10(3), 2022. P. 47-54. Q4 <https://doi.org/10.11114/smc.v10i3.5833>
- 7. Alla Anisimova, Mariia Dobrushyna, Nataliia Safonova. Semantic Peculiarities of the Concept Language Policy in a Multilingual Aspect. *International Journal of Multilingual Education*. Tbilisi: "Center for Civil Integration and Inter-Ethnic Relations", 2019. V. 14. P. 1-12.
- 8. Anisimova A. I., Safonova N. A., Dobrushyna M. Y., Lysenko N. O., Bezrodnykh I. H. Verbalization of the concept language policy: Online research. *Linguistics and Culture Review*, 5(S4), 2021. P. 1301-1311.
<https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS4.1779>
- 9. Добрушина М. Ю. Підходи до вивчення концептів: лінгвокогнітивний підхід. Романо-германські мови: загальні тенденції розвитку мовних явищ, контрастивні та ареальні дослідження. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Дніпро: ПВВ ДНУ, 2020. С. 21-23.
- 10. Dobruschyna M. Ju., Anisimowa A. I., Ponomarowa L. F. Konstruktion des nominativfeldes des konzepts. Сучасні науково-технічні дослідження у контексті мовного простору (іноземними мовами): матеріали ІХ Регіон, наук.-практ. конф. молодих учених та студентів, 23-24 квітня 2020 р. Дніпро, «Літограф», 2020. С. 30-31.
- 11. Dobrushyna M. The Nominative Field of a Concept. Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Лінгвістичні та лінгвокультурологічні аспекти Навчання іноземних студентів у закладах Вищої освіти України» (27 березня 2020 р.). Дніпро, 2020. С. 29-30.
- 12. Добрушина М. Експериментальні методики при дослідженні номінативного поля концепту. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2020. Вип. 57. С. 408-410
- 13. Добрушина М. Ю. Деякі питання корпусних досліджень текстів: мова та дискурс. Актуальні проблеми філологічної науки та педагогічної практики Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції 26-27 листопада 2020 року. Дніпро, 2020. С.74-76.
- 14. Анісімова А. І., Добрушина М. Ю. Деякі особливості дослідження номінативного простору. Збірка статей і тез доповідей за матеріалами VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи» (м. Кам'янське, 19 – 20 травня 2021 року). Кам'янське : ДДТУ, 2021. С. 112-113.
- 15. Dobrushyna M. Yu. Corpus Linguistics: Approaches and Features of the Nominative Space Analysis. *International Scientific Conference Modern Scientific Research: Achievements, Innovations And Development Prospects: Conference Proceedings*, October 1-2, 2021. Riga, Latvia: «Baltija Publishing». С. 109-112.
<https://doi.org/10.30525/978-9934-26-126-8-32>
- 16. Dobrushyna M. Yu. The Field Structure of the Concept LANGUAGE POLICY based on Theoretical Sources and an Associative Experiment. Матеріали конференції: Актуальні проблеми філологічної науки та педагогічної практики: Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції 24-25 листопада 2022 року. Дніпро: ЛІРА, 2022. С. 76-78.
- 17. Dobrushyna M. Yu. Lexical-and-semantic variability of the concept LANGUAGE POLICY and an associative experiment. *International scientific conference «Philological sciences and translation studies: European potential» : conference proceedings (November 3–4, 2022. Riga, the Republic of Latvia)*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2022. P. 135-138. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-261-6-32>
- 18. Dobrushyna M. Yu. Concept LANGUAGE POLICY: peculiarities of the nominative field and nominative space. Open science nowadays: main mission, trends and instruments, path and its development. І міжнародна науково-практична конференція, 15.09.2023, Grail of Science. No 31 (2023): Відень-Вінниця, LLC International Centre Corporative Management (AUT) & NGO European Scientific Platform (UKR). 2023. P.

344 346. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.15.09.2023.53>

- 19. Dobrushyna M. The Corpus Analysis of the Nominative Field of the Concept LANGUAGE POLICY IN EDUCATION as a Component of the Concept LANGUAGE POLICY. *Англїстика та американїстика*. Дніпро: ЛІРА, 2021. С. 32-38.
- 20. Dobrushyna M. Experimental Techniques in the Formation of the Nominative Field of the Concept. *Фїлологічні науки. Збірник наукових праць студентів та викладачів факультету»* Дніпро: Акцент ПП, 2020. Частина 2. С. 360-361.
- 21. Добрушина М. Ю. Деякі питання застосування корпусного аналізу під час дослідження номінативного простору концептів. *Фїлологічні науки. Збірник наукових праць студентів та викладачів факультету»* Дніпро: Акцент ПП, 2021. Частина 1. С. 406-407.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001285

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Анісімова Алла Ігорівна

2. Alla I. Anisimova

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1593-2137

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=ru&user=_yk--68AAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Таценко Наталія Віталіївна

2. Nataliia V. Tatsenko

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2604-2340

Додаткова інформація:

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55544671300&origin=recordpage>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/1465702>

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходько Ганна Іллівна

2. Hanna I. Pryhodko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6220-5333

Додаткова інформація: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/1907217>

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корольова Валерія Володимирівна

2. Valeriia V. Koroliova

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0599-8386

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217138078>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/10491245>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панченко Олена Іванівна

2. Olena I. Panchenko

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: 000-0003-2217-5613

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57223038470>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дьячок Наталя Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дьячок Наталя Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ходанен Тетяна Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна